İnsan ve Çevre İlişkisi

- Çevre; hava, su, toprak gibi cansız varlıklar ile insan, hayvan, bitki gibi canlı varlıklardan oluşur.
- Her an etkileşimde bulunduğumuz çevre, zaman içinde çoğunlukla insan kaynaklı çeşitli etkenlerle kirlenmektedir.
- Sanayi ve teknolojinin hızlı gelişimi, nüfus artışı gibi etkenler çevre kirliliğinin en önemli nedenlerindendir.

Hava Kirliliği

Havadaki zararlı gazların canlı sağlığını etkileyecek kadar artmasına ***hava kirliliği*** denir.

Hava kirliliğinin bazı nedenleri:

- Fosil yakıtların yakılması sonucu çıkan gazlar
- Arabaların egzoz gazları
- Fabrika bacalarından çıkan zehirli gazlar
- Ormanların tahrip edilmesi
- Sprey ve deodorantlar

Toprak Kirliliği

Toprağa atılan atık ve zehirli maddelerin toprağın özelliğini bozmasına ***toprak kirliliği*** denir.

Toprak kirliliğinin bazı nedenleri:

- Bilinçsizce kullanılan tarım ilaçları ve gübreler
- Düzensiz kentleşme ve kaçak yapılaşma
- Çöp ve diğer atıklar
- Petrol atıkları
- Pil, plastik ve sanayi atıkları

Su Kirliliği

Atık maddelerin suya atılması ile suyun yaşanılmaz, içilmez hâle gelmesine ***su kirliliği*** denir.

Su kirliliğinin bazı nedenleri:

- Fabrikaların katı ve sıvı atıklarının sulara karışması
- Atık yağların lavabolara dökülmesi
- Petrol sızıntıları
- Tarımda kullanılan gübre ve ilaçların sulara karışması

Çevre kirliliğine karşı alınacak bazı önlemler:

- Ağaç dikmek, yeşillendirme çalışmaları yapmak
- Su kaynaklarını temiz tutmak
- Planlı biçimde sanayileşmek
- Fabrika bacaları, ev bacaları, araba egzozlarına filtreler takmak
- Kalitesiz yakıt kullanımının önüne geçmek
- Arıtma tesisleri kurmak
- Plansız kentleşme ve hızlı nüfus artışına karşı çalışmalar yapmak
- Toplu taşıma araçlarının kullanımını yaygınlaştırmak
- Yenilenemez enerji (kömür, petrol, doğal gaz) kaynakları yerine, yenilenebilir enerji (güneş, rüzgar, su, jeotermal) kaynakları kullanmak
- Geri dönüşüm faaliyetlerini arttırmak
- Gübreleme ve ilaçlama konusunda çiftçileri bilinçlendirmek

ÖĞRETEN NOTLARIM